

Talepapir

Arrangement: Besvarelse af samrådsspørgsmål Ø
(Alm. del) UUI
Hvornår: 25. maj 2021, kl. 15.00 - 16.00

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådsspørgsmål Ø

Vil ministeren tilbunds gående redegøre for den proces, der har ledt til konklusionen om, at det er sikkert at vende tilbage til Syrien, herunder direkte besvare den kritik, som Sara Kayyali og Ammar Hamou fremsætter i BT's artikel "Centrale kilder tager afstand fra Syrien-rapporter: De er misvisende" den 16. april 2021?

Vil ministeren redegøre for, hvordan det kan gå til, at Udlændingestyrelsen ender i en situation, hvor 8 ud af 12 kilder i styrelsens egne rapporter, tager afstand til den måde, de er benyttet på i rapporten, jf. BT's artikel '8 af 12 navngivne kilder afstand fra Syrien-rapporter' den 20. april 2021, og vil ministeren endvidere besvare alle 8 kilders kritik?

11. maj 2021

Sags nr. 2021 - 6922
Akt-id 1594792

Tekst:

[Indledning]

- Tak for spørgsmålene.
- Den proces, som spørgeren ønsker, at jeg skal redegøre for, er længere, end man umiddelbart kunne få indtrykket af, når man hører om den i debatten. Og der ligger et stort og grundigt arbejde bag.
- Og sådan skal det også være, for der er tale om vigtige beslutninger, der vedrører rigtige menneskers liv og fremtid.

[Overordnet om kompetencefordeling og lovgivning]

- Jeg vil indledningsvist sætte lidt ord på de overordnede rammer for vurderingen af sikkerhedsforholdene, herunder hvem der foretager vurderingen, og vores lovgivning. Derefter vil jeg gå til den del af processen, som vedrører Udlændingestyrelsens rapporter.
- Sådan som vores system er indrettet i Danmark, er det først Udlændingestyrelsen og derefter det uafhængige Flygtningenævnet – med en dommer for bordenden – som vurderer, om man har behov for beskyttelse i Danmark.
- Både Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet sagsbehandler og vurderer sagerne i overensstemmelse med dansk lovgivning. Og i de sager, vi taler om her, er den relevante lovgivning den særlige midlertidige beskyttelsesstatus [i udlændingelovens § 7, stk. 3], som et bredt flertal i Folketinget vedtog i 2015.
- Den midlertidige beskyttelsesstatus betød, at de syriske flygtninge, som flygtede på grund af den ekstreme og vilkårlige vold, der foregik i de områder, som de kom

fra, fik en midlertidig opholdstilladelse i Danmark. Men den betød også, at denne gruppe skal henvises til at vende tilbage, så snart situationen i deres hjemområder gør det muligt.

- Efter loven gælder den midlertidige beskyttelsesstatus, indtil de generelle forhold bliver forbedret – også selvom forholdene fortsat er alvorlige, skrøbelige og uforudsigelige, så længe forbedringerne ikke er af helt midlertidig karakter.
- Flygtningenævnet har som bekendt vurderet, at de generelle forhold i Damaskus og Rif Damaskus er tilstrækkeligt forbedret, hvilket betyder, at der er syrere, som får inddraget eller nægtet deres opholdstilladelse forlænget – helt i overensstemmelse med dansk lovgivning og Danmarks internationale forpligtelser.
- Flygtningenævnets vurdering af de generelle forhold i Damaskus og Rif Damaskus er baseret på en bred vifte af rapporter, bl.a. de danske rapporter, som spørgsmålet i dag vedrører.

[Udarbejdelsen af landerapporter]

- De rapporter, som er blevet kritiseret i medierne i den seneste tid – og som vi taler om her – er udarbejdet af Udlændingestyrelsens særlige Landedokumentationskontor. De har til opgave helt generelt at skaffe relevante oplysninger til brug for Udlændingestyrelsens sagsbehandling. Kontoret udarbejder mange rapporter – ikke kun de to, som er blevet kritiseret i medierne.
- Medarbejderne i det pågældende kontor er *ikke* ansvarlige for at træffe afgørelser i konkrete udlændingesager, og de er på ingen måde involveret i de asylretlige vurderinger, som foretages i sagerne. Det er vigtigt for mig at slå fast.
- Nogle af Landedokumentationskontorets rapporter er udarbejdet i samarbejde med Dansk Flygtningehjælp. Dansk Flygtningehjælp har således bl.a. deltaget i missionen til Damaskus i november 2018, som danner grundlag for rapporten fra 2019 om sikkerhedssituationen i Damaskus. Dansk Flygtningehjælp har deltaget i interviews med kilderne, i udarbejdelse af referater og ved godkendelsen af den endelige rapport.

- Udlændinge- og Integrationsministeriet tager ikke del i udarbejdelsen af rapporter. Jeg og mit departement har således på ingen måde indflydelse på eller skal godkende indholdet af rapporter.
- Ministeriets rolle i forbindelse med disse rapporter er alene at orientere Udlændinge- og Integrationsudvalget om offentliggørelsen af de såkaldte fact finding-rapporter.

[Rapporternes beskrivelse af sikkerhedssituationen]

- Jeg synes, at den debat, der har været i medierne om rapporter, bygger på forkerte præmisser.
- Det er således i medierne nogle gange blevet fremstillet som om, at *rapporterne* – og dermed også kilderne – konkluderer, at det er sikkert at vende tilbage til Syrien. Men hverken rapporter eller kilderne *konkluderer* på sikkerhedsforholdene i Syrien.
- Den enkelte rapport giver alene neutral, fakta-baseret information om nogle konkrete forhold.

- Rapporterne er også afgrænset til at vedrøre et bestemt tidsrum i et bestemt land eller område. Og de nuancer, som kilderne individuelt har påpeget, fremgår af den enkelte rapport.
- Så det, rapporterne gør, er alene at beskrive de aktuelle forhold i det land eller område, som rapporten vedrører. Rapporterne konkluderer ikke og giver ikke udtryk for at være et komplet billede af alle forhold i det enkelte land. Det fremgår også klart af rapporterne.
- Det er derimod asylmyndighederne – altså Udlændingestyrelsens asylsagsbehandlede kontorer og Flygtningenævnet – der på baggrund af oplysningerne i bl.a. rapporter fra Udlændingestyrelsens Landedokumentationskontor, men også andet baggrundsmateriale, tager stilling til, hvad baggrundsoplysningerne betyder i de konkrete asylsager.
- Og det er det, som Udlændingestyrelsens asylsagsbehandlede kontorer og Flygtningenævnet nu har gjort i sager om personer fra Damaskus og Rif Damaskus.

- Myndighederne har konkluderet, at de generelle sikkerhedsforhold i disse områder er forbedret i sådan en grad, at personer, der ikke vurderes at være individuelt forfulgte, ikke længere har behov for beskyttelse – altså at der ikke længere foreligger et beskyttelsesbehov, som er omfattet af den lovgivning, som Folketinget vedtog i 2015. Det er altså ikke en konklusion, som fremgår af rapporterne.
- Det er faktisk et helt grundlæggende princip ved udarbejdelsen af de her rapporter, at de ikke indeholder anbefalinger til, hvad asylpraksis skal være. Og det er meget vigtigt for mig at understrege.

[Kilderne i rapporterne]

- Et andet grundlæggende princip for Udlændingestyrelsens rapporter er, at de kilder, der interviewes mundtligt til rapporterne, får mulighed for at redigere og godkende referatet fra deres interview.
- Det er kun de oplysninger, som kilderne har godkendt skriftligt, der bruges i rapporterne. Det er også kilderne selv, der bestemmer, om de vil citeres med navn eller

optræde anonymt i den endelige rapport.

- Og så bliver de referater, som kilderne har godkendt, offentliggjort i fuld længde i et bilag sidst i rapporten. De fulde referater indgår derfor som en del af rapporten og er tilgængelig for alle.
- Der er ikke gjort noget anderledes i forbindelse med udarbejdelsen af de rapporter om Syrien, som bliver kritiseret i medierne i øjeblikket. Her har kilderne også godkendt deres egne bidrag.
- Det er heller ikke helt korrekt, når det påstås, at rapporterne alene bygger på de 12 kilder.
- For ud over de 12 navngivne kilder er der også en række anonyme mundtlige kilder. Rapporterne bygger også på et antal skriftlige kilder. Alle kilder, der er benyttet, fremgår også af rapporterne.
- Derudover optræder de kilder, som ifølge medierne har udtalt kritik, ikke alle sammen i den samme rapport – men derimod i to forskellige rapporter.

[En bred vifte af rapporter]

- Et tredje grundlæggende princip er, at én rapport aldrig må stå alene. Den enkelte rapport skal altid læses i sammenhæng med andet tilgængeligt baggrundsmateriale om de samme forhold. Det fremgår også klart af Udlændingestyrelsens [og Dansk Flygtningehjælps] rapporter.
- Og dette understøtter også en pointe, jeg flere gange har fremhævet i debatten: Asylmyndighederne baserer deres afgørelser på en bred vifte af rapporter, herunder rapporter fra FN, NGO'er, diverse europæiske lande og EU's asylstøttekontor [EASO].
- Det vil sige, at Udlændingestyrelsens rapporter indgår i asylmyndighedernes vurdering på samme måde som alt andet baggrundsmateriale. Der er altså flere end blot én eller to rapporter, som ligger til grund for afgørelserne.

[Kritik fra kilder]

- En række kilder er kommet med en fælles erklæring med kritik af de to rapporter, hvilket også har været fremme i medierne.

- Kilderne oplyser bl.a. i erklæringen, at det efter deres opfattelse ikke er sikkert at sende personer retur til Syrien, fordi de syriske myndigheder forfølger personer, der har talt styret imod, og de henviser til, at UNHCR ikke vurderer, at de forbedringer, der har fundet sted i Syrien, er fundamentale, stabile og varige.
- Jeg har forståelse for, at man gerne vil debattere situationen i Syrien. Men jeg mener, det er vigtigt at være opmærksom på, at kildernes kritik reelt handler om en uenighed med den danske asylovgivning og asylpraksis. Kritikken handler derimod ikke om indholdet af de landerapporter, som kilderne har bidraget til.
- For som jeg sagde før, så konkluderer rapporterne ikke noget om, hvorvidt der er sikkert i Syrien. Det er derimod Udlændingestyrelsens asylkontorer i 1. instans og Flygtningenævnet i 2. instans, der vurderer, om situationen i et givent land eller område har ændret sig på en sådan måde, at asylpraksis skal ændres. Sådan er det også foregået her. Og sådan skal det også være.

- Og faktisk er der ikke noget modsætningsforhold, når kilderne siger, at de ikke mener, at forbedringerne i Damaskus og Rif Damaskus er fundamentale, stabile og varige. Det er nemlig heller ikke den konklusion, som Udlændingestyrelsens asylsagsbehandlede kontorer og Flygtningenævnet aktuelt er kommet frem til – for det er ikke de kriterier, som er fastsat efter dansk lovgivning.
- Som jeg nævnte indledningsvist, så følger det af dansk lovgivning, at en forbedring af de *generelle* forhold ikke behøver at være fundamental, stabil og varig, for at betingelserne for at opnå asyl i Danmark ikke lænere er til stede. De generelle forhold kan fortsat være alvorlige, skrøbelige og uforudsigelige, men forbedringerne må bare ikke være af helt midlertidig karakter. Det er sådan, det er formuleret i forarbejderne til udlændingelovens § 7, stk. 3, som blev vedtaget af et bredt flertal i Folketinget i 2015.
- Selvom jeg anerkender den viden og indsigt, som kilderne besidder – og som jo også netop er grunden til, at de bidrager til landerapporter – så er det i sagens natur ikke op til kilderne at foretage en asylretlig vurde-

ring af, om et land efter dansk lovgivning vurderes tilstrækkeligt sikkert til, at der ikke skal gives asyl, eller at der er grundlag for at inddrage eller nægte at forlænge opholdstilladelser til personer derfra.

- Det er derimod Udlændingestyrelsens asylkontorer og Flygtningenævnet, der foretager denne vurdering, og det gør de i overensstemmelse med dansk lovgivning og Danmarks internationale forpligtelser.
- Og netop det politiske valg, som reglerne i udlændingeloven er udtryk for, er det, jeg synes, vi bør fokusere på i den her debat.
- Jeg har tillid til, at de rapporter, der bliver udarbejdet, er af høj kvalitet, og at asylmyndighedernes afgørelser har samme kvalitet
- Og jeg er ked af, hvis der på forkerte præmisser opstår tvivl om kvaliteten af sagsbehandlingen, som er af høj kvalitet.
- Derfor er det vigtigt, at vi ikke får blandet tingene sammen, når vi har den her debat. Det relevante er efter

min opfattelse at tage en oplyst debat om den lovgivning, der ligger til grund for asylmyndighedernes afgørelser, og som et bredt flertal her i Folketinget har vedtaget.

- Tak for ordet.